

Kunstgras heeft natuur nodig en andersom

Voorzitter BSNC doet oproep om revival van gras te stimuleren

Wie goed naar de markt kijkt, ziet de laatste jaren een duidelijke disbalans in de aandacht voor kunstgras en natuurgras. De balans slaat negatief door voor natuurgras. Dat lijkt begrijpelijk, maar als je er zorgvuldiger naar kijkt, is dat het niet. Ik wil als voorzitter van de BSNC in dit artikel een lans breken voor de noodzakelijke revival van gras, voor een weloverwogen inzet van gras en kunstgras. De sport heeft beide nodig.

Auteur: Pleun Lok

Geschiedenis

In het Nederland van na de Tweede Wereldoorlog is fors geïnvesteerd in buitensportaccommodaties. Meestal omvatten deze accommodaties een aantal grassportvelden en een paar trainingshoeken. De toplaag van deze trainingsvelden bestond veelal uit allerlei soorten half-verharding. De aandacht voor de buitensporten groeide in de jaren daarna explosief, met voetbal als koploper. Dat deze trainingsvelden eigenlijk niet geschikt zijn om op te trainen, ontdekken we jaren later pas. Er is sprake van verhoogde blessuregevoeligheid, slijtage van ballen en schoeisel en deze velden zijn in de winterperiode vaak onbespeelbaar. Men wijkt uit naar de grassportvelden om daar te trainen, met alle gevolgen van dien.

Maatschappelijk ontstaat er forse druk om naar alternatieven te zoeken. Bij NOC*NSF (toen nog NSF) en de sportbonden (met name bij de KNVB) steunt men nadrukkelijk de weg naar innovatie. Op het huidige Papendal was er in die tijd zelfs een proefveld waar men honderden grassoorten testte. Begin jaren '80 maakte de KNHB een omslag. Zij kozen voor hun topclubs voor kunstgras. Dat er een aantal jaren later bijna geen 'hockeygras' meer zou zijn, kon men toen ook nog niet bevroeden. Dat ook 'het spelletje' daardoor kwalitatief helemaal veranderde, was alleen maar winst. Onder aanvoering van met name Arcadis (Heidemij), Oranjewoud en Grontmij ontwikkelde men nieuwe zogenaamde capaciteits-vergrotende toplagen, gericht op trainen. Later volgden de Wetra (wedstrijd/trainings-) velden. Het zijn mooie ontwikkelingen, maar van een doorslaand succes is geen sprake. Er waren te veel speeltechnische beperkingen aan de verschillende constructies. Af en toe trainden de voetbalclubs op de kunstgrashockeyvelden van de burens en zo ontstond de roep om kunstgras voor voetbal.

Kunstgras

Eind jaren '80 legde men in Rotterdam het eerste kunstgrasveld voor voetbal aan. Dit was niet direct 'het ideaal'. Het was tenslotte de eerste generatie. Het duurde daarna nog jaren voordat de grote hype kunstgras voor voetbal ontstond. Dan praten we inmiddels wel over de vijfde of zesde generatie, of misschien nog wel meer. Er volgde een enorme doorontwikkeling van kunstgrasconstructies. Dat ziet men terug op de sportvloerenlijst, waarop inmiddels meer dan vijfhonderd goedgekeurde constructies prijken. Natuurlijk heeft kunstgras voordelen in vergelijking met gras. Denk aan 'bedrijfszekerheid', de

grotere bespelingscapaciteit in vergelijking met gras, etcetera.

De verkoopargumenten als onderhoudsvrij (later onderhoudsarm), kunnen inmiddels wel in de prullenbak. Kosten voor beheer en onderhoud liggen globaal op hetzelfde niveau als bij grasportvelden. En daarbij hebben wij het nog niet eens over het vervangen of renoveren van een kunstgrasveld na een jaar of tien. Ik ben ervan overtuigd dat de 'portefeuillehouders', wie dat in de verschillende situaties ook zijn, zich op geen stukken na realiseren welke kosten er op hen afkomen als zij de kunstgrasvelden een keer moeten vervangen. Inmiddels zijn er zo'n 1.500 kunstgrasvelden in Nederland...

Op het huidige Papendal lag vroeger een proefveld waarop men honderden grassoorten testten

Kunstgras is een 'modeverschijnsel' geworden. Ik ken gemeenten die een kunstgrasveld willen, maar met maximale inspanning slechts 400 spelluren ingeboekt krijgen. En op welk veld speelt men echt 1.200 uur? En kijk dan eens naar de investering, minimaal een factor vier ten opzichte van een grassportveld. Kunstgras voor voetbal is een prachtige ontwikkeling, maar we slaan met z'n allen behoorlijk door op dit moment. We zullen moeten anticiperen op de recessie en sterk krimpende investerings- en onderhoudsbudgetten.

BVO's

Is het wel zo verstandig om een aantal BVO's op kunstgras te laten spelen? Speel je je daardoor niet uit de internationale competities, zowel speeltechnisch als organisatorisch? Alleen in de Scandinavische landen zie je dat, maar daar heeft de keuze voor kunstgras vooral klimatologische oorzaken. In Duitsland en Engeland kijkt men 'mild' glimlachend naar de ontwikkelingen bij ons. Waarom focust men in die situatie niet meer op de hybride velden?

Doorontwikkeling grastoplagen tot stilstand

Een van de gevolgen van de kunstgrashype is dat de doorontwikkeling van capaciteitsvergrotende grastoplagen bijna stilgevallen is. Ik zeg bijna, omdat onze graszaad- en zodenproducenten nationaal en internationaal best de vinger aan de pols houden. Een jarenlang succesvol exportpro-

duct hebben wij hierdoor bijna in de uitverkoop gedaan. Iets waarop we trots kunnen zijn, hebben we min of meer laten vallen.

Natuurlijk werd er blijvend geïnvesteerd in opleidingen gericht op onderhoud van sportvelden. De BSNC was jaren geleden al initiatiefnemer met het opzetten van de doorlopende leerlijn 'sportveldonderhoud'. Samen met IPC Groene Ruimte en de Has in Den Bosch is dat een succes geworden. Een leerlijn van lbo-, via mbo- naar hbo- en hbo+-niveau. Samen met onder andere de NGF is de BSNC bezig met het inrichten van een leerstoel in Wageningen als het gaat om 'Grasveldkunde'. Maar dat is niet genoeg, er moet meer gebeuren.

Ideaal toekomstbeeld

Als ik naar de toekomst kijk, verwacht ik dat er altijd zowel kunstgras- en grasvelden naast elkaar zullen blijven bestaan. En dan het liefst in combinatie. Waarbij we ook inspelen op duurzaamheid. Verenigingen die zowel kunstgrasvelden hebben (voor met name een intensieve belasting tijdens trainingen) als grasvelden (voor een optimale beleving tijdens de wedstrijden), zijn klaar voor de toekomst. Deze verenigingen zijn optimaal geëquipeerd om in te spelen op wisselende weersomstandigheden en wisselingen in benodigde capaciteit. Daarbij behouden hun leden ook het plezier om te spelen op écht gras.

Oproep

Ik roep NOC*NSF - als vertegenwoordiger van de sportbonden - op om de revival van gras waar mogelijk te stimuleren. Ik roep de politiek op die mogelijkheden te borgen. Zorg dat ook grasportvelden weer een echt exportartikel worden. En tot slot roep ik de gemeenten en het bedrijfsleven op hun schouders te zetten onder de 'herontdekking' van het grassportveld. We hebben er tenslotte nog een kleine tienduizend liggen. Hoe we dat moeten doen? Door in ieder geval met elkaar in gesprek te gaan.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-4318>